

SPIS TREŚCI TARTALOMJEGYZÉK

KRONIKA

- 2 23 marca – Dzień Przyjaźni Polsko–Węgierskiej
- 7 Węgierska Polonia na obchodach Dnia Przyjaźni Polsko–Węgierskiej w Kielcach
- 8 Konrad Sutarski laureatem nagrody im. Józsefa Attili
- 9 225 urodziny generała Józefa Bema
- 11 Budynek dawnej Węgierskiej Ekspozytury Handlowej zabytkiem
- 12 Życie się samo nie robi – Ekstremalna Droga Krzyżowa
- 13 prof. Kovács laureatem Nagrody Széchenyiego
- 13 Walentynkowe spotkanie z teatrem TTN
- 14 W oczekiwaniu na relikwie świętego Wojciecha
- 15 Polska mozaika na Óbudzie
- 17 Węgrzy w Legionach Polskich w latach 1914–1918
- 18 Wiązanka „Piosenek z kapelusza” na Dzień Kobiet
- 19 Dzień kobiet w Újpeszcie
- 19 O kobietach na wesoło

Z ŻYCIA SZKOŁY POLSKIEJ

- 20 Szkolenie nauczycieli w Sanoku

INSTYTUT BADAWCZY ZAPRASZA

- 10 Kobiety i wspólna historia
- 16 Spotkanie autorskie w Polskim Instytucie Badawczym i Muzeum

CO BĘDZIE?

- 21 Obóz Odwagi szuka wolontariuszy
- 22 Polonijne wydarzenia w maju

KRONIKA

KRÓNIKA

23 marca

– Dzień Przyjaźni Polsko–Węgierskiej

Każdego roku 23 marca i w Polsce i na Węgrzech, jest obchodzony jako Dzień Przyjaźni Polsko–Węgierskiej. Jest to to jedyne w swoim rodzaju święto, którego idea narodziła się wraz z uroczystością odsłonięcia pomnika Przyjaźni Polsko–Węgierskiej w Győr i spotkania przedstawicieli polskich i węgierskich miast partnerskich 24 marca 2006 roku. W tym dniu odczytano i podpisano „Deklarację z Győr”, a w marcu 2007 roku parlamenty Polski i Węgier – historycznie jednogłośnie – ustanowiły dzień 23 marca Dniem Przyjaźni Węgiersko–Polskiej, którego centralne obchody od tamtej pory odbywają się na przemian w Polsce, a w kolejnym roku na Węgrzech.

W 2007 roku pierwsze wspólne obchody odbyły się w Przemyślu, w 2008 roku świętowano w Debreczynie, a później kolejno: w Krośnie, w III dzielnicy Budapesztu Óbuda, w Poznaniu, w komitacie Csongrád – głównie w Segedynie i Ópusztaszer, w Tarnowie, w Egerze, w Katowicach, w Budapeszcie, w Piotrkowie Trybunalskim i w Veszprém.

W 2019 roku zorganizowania centralnych obchodów Dnia Przyjaźni podjęły się władze miasta Kielce. W przyszłym roku zaszczyt ten przypadnie budapeszteńskiej dzielnicy Csepel – władze, którego przejęły już sztandar przechodni Dnia Polsko–Węgierskiej.

Kielce

Tradycyjnie centralne obchody dnia przyjaźni są okazją do spotkania przedstawicieli najwyższych władz państwowych obu krajów. W tym roku dwudniowa wizyta w Polsce prezydenta Węgier Jánoša Ádera z Małżonką rozpoczęła się od uroczystego powitania na placu im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kielcach, gdzie czekał na nich prezydent RP Andrzej Duda z Małżonką.

Po ceremonii powitania Pary Prezydenckie udały się do Wojewódzkiego Domu Kultury, gdzie odbyło się spotkanie „w cztery oczy” oraz rozmowy plenarne delegacji pod przewodnictwem prezydentów. Piątkowe spotkanie było okazją do rozmów

MAGYAR-LENGYEL BARÁTSÁG NAPJA
DZIEŃ PRZYJAŹNI POLSKO-WĘGIERSKIEJ
KIELCE 2019

KRÓNIKA

ściśle politycznych. Przywódcy obu państw rozmawiali m.in. o współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej i Trójmorza, dotyczącej infrastruktury energetycznej i drogowej, o wyborach do Parlamentu Europejskiego i przyszłości UE m.in. związku z brexitem oraz o współpracy z USA.

W czasie oficjalnych obchodów Dnia Przyjaźni w kieleckim Domu Kultury Prezydenci otworzyli wystawę o Henryku Sławiku, który uratował kilka tysięcy polskich Żydów. W czasie II wojny światowej Henryk Sławik był delegatem na Węgry Ministerstwa Opieki Społecznej emigracyjnego rządu RP. Razem z Jozsefem Antallem seniorem, wyznaczonym ze strony węgierskiej do kontaktów z polskimi uciekinierami, ratowali żydowskie sieroty z Polski.

W utworzonym w Vácu sierocińcu Henryk Sławik dał schronienie setce takich sierot, oficjalnie twierdząc, że są to dzieci polskich oficerów. Podrabiał im dokumenty i uczył katolickich modlitw, a do odwiedzin sierocińca skłonił nawet nuncjusza apostolskiego, co skutecznie uciszyło podejrzliwych sąsiadów. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi przez Instytut Yad Vashem swoje życie zawdzięcza mu ponad pięć tysięcy osób. Sam został zadenuncjowany i wydany Niemcom, którzy zesłali go do obozu Mauthausen-Gusen, gdzie został zamordowany w 1944 roku. Mimo tortur nie wydał swojego przyjaciela i współpracownika – Jozsefa Antalla. W 1990 roku Henryk Sławik został uhonorowany tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, a w 2010 roku Prezydent Lech Kaczyński odznaczył go pośmiertnie Orderem Orła Białego.

Tego samego dnia po południu Pary Prezydenckie wzięły udział w Gali Przyjaźni Polsko-Węgier-

skiej w Kieleckim Teatrze Tańca. „Razem jesteśmy w Unii Europejskiej, wcześniej razem wyrwaliśmy się zza żelaznej kurtyny, razem przystąpiliśmy do Sojuszu Północnoatlantyckiego, razem jesteśmy częścią prawdziwie demokratycznego, wolnego świata – choć w sensie kulturowym zawsze byliśmy częścią wielkiej Europy Zachodu, wyrosłej z jej tradycji judeochrześcijańskiej – to dzisiaj jesteśmy tą częścią także w sensie politycznym. Ręka w rękę” – podkreślił Andrzej Duda w swym wystąpieniu.

Podczas uroczystości János Áder został uhonorowany przez Prezydenta Andrzeja Dudę Orderem Orła Białego – najstarszym i najwyższym odznaczeniem Rzeczypospolitej Polskiej.

Wieczorem polska Para Prezydencka wydała na cześć Jánosa Ádera i Anity Herczegh uroczysty obiad.

W sobotę przed południem Prezydenci Polski i Węgier złożyli kwiaty przy tablicy smoleńskiej. Uczestniczyli także w uroczystej w mszy świętej w Bazylice Katedralnej, po której odbyła się ceremonia odsłonięcia popiersia węgierskiego kompozytora i pianisty Béli Bartóka w Alei Sław na kieleckim Skwerze Szarych Szeregów. Znajduje się tam kilkadziesiąt rzeźb, upamiętniających ludzi kultury XX wieku, m.in.: Chagalla, Picassa, Witkacego, Witolda Lutosławskiego, Tadeusza Kantora, Edith Piaf czy Krzysztofa Kieślowskiego.

Béla Bartók to jeden z największych węgierskich kompozytorów oraz badaczy muzyki ludowej. W piątkowym przedstawieniu w Kieleckim Teatrze Tańca, które obejrzały Pary Prezydenckie Polski i Węgier, został wystawiony „Drewniany książę”, skomponowany przez artystę dla baletu w 1917 roku.

Po odsłonięciu popiersia Prezydenci Andrzej Duda i János Áder zapalili znicze przed pomnikiem Szarych Szeregów poświęconym harcerzom poległym za Ojczyznę.

Ostatnim punktem oficjalnego programu wizyty było wspólne kibicowanie Par Prezydenckich na młodzieżowym turnieju piłki ręcznej drużyn z Polski i Węgier, który odbył się w kieleckiej Hali Legionów. Na zakończenie turnieju Prezydenci wręczyli puchary zwycięzcom toczących się od czwartku rozgrywek.

Békéscsaba

ÜNNEPI KONCERT
A MAGYAR - LENGYEL BARÁTSÁG
NAPJA ALKALMÁBÓL

MÁRCIUS 16.
11:00

CSABAGYÖNGYE KULTURÁLIS KÖZPONT
PANORÁMA TEREM

FELLEPNEK:

NYÍREGYHÁZI LENGYEL - MAGYAR "DALÁRDA"

(NYÍREGYHÁZA) VEZÉNYEL: PAPPNÉ SZABÓ ELLA
ZONGORÁN KIRÉR: DR. SZÉLES CSABÁNÉ DVORSZKI HAGDOLNA (DALÁRDA)

CHOPIN KÓRUS

(BÉKÉSCSABA) VEZÉNYEL: SZÁK KOCSIS PÉTER

TÖVÁBBI KÖZREMŰKÖDŐK:
A SAJÓI SZENT GÖRÖGNÉNYI EKSKOLUIS ÁRTÁRSZÓI SZÉLIA CSEBEMEKKARA,
VALAMINT DOMONKOS BALÁZS (BAGÓTI), FOLDESI ZOLTÁN (ZONGORÁN),
MEARÓZSÉNYI NADÓF KORNÉLIA (HEGYZÉS), VARGA ÁRIFULÁNE (HEGYZÉS),
PAPP JAKSI (FÜNCSEK), KARASZ NÓRA (HEGYZÉS), EL KÖNYVA KÁLMÁN (TÁBIA)

A BELEFÉS DÍJTALAN.

Samorząd Narodowości Polskiej w Békéscsabie oraz Stowarzyszenie Kulturalne Przyjaźni Polsko – Węgierskiej z okazji Dnia Przyjaźni zorganizowały 16 marca uroczysty koncert w békéscsabańskim Domu Kultury.

W koncercie udział wzięły chór Dalárda z Nyíregyházy, Chór im. Chopina z Békéscsaby, chór dziecięcy z katolickiej szkoły podstawowej w naszym mieście, oraz soliści i muzyki.

Licznie przybyłych przywitała przewodnicząca tutejszego samorządu polskiego – Małgorzata Leszkó. Następnie głos zabrał przewodniczący Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego Zsolt Bátor, oraz prezes Stowarzyszenia Máté László. W wystąpieniach wszyscy przypominali historię ustanowienia święta przez oba kraje – opartą na ponad 1000-letniej przyjaźni – oraz podkreślali jego znaczenie w dzisiejszych czasach.

Po części oficjalnej, jako pierwszy wystąpił kameralny chór Dalárda z Nyíregyházy, którym dyrygowała Pappné Szabó Ella. W ich wykonaniu, oprócz utworów węgierskich usłyszeliśmy polskie: Lasocki „Mazur”, Rózdzyński „Oj nasi jadą”, „Góralu, czy ci nie żal”, „Szła dziewczeczka” w przetworzeniu dla chóru, oraz wzruszający polski utwór Brewczaka „Uwierz Polsko”. Następnie wystąpił chór im. Chopina, którym od 2 lat kieruje Péter Szák-Kocsis. Z polskich utworów usłyszeliśmy: Górecki „Zdrowaś bądź Maryja” i opracowane dla chóru piosenki ludowe: „To i hola”, „Zielona lipka”, „Hej sokoły”. Na zakończenie oba chóry zaśpiewały ulubiony utwór naszego papieża Jana Pawła II „Barkę”, oraz średniowieczny hymn polski „Gaude Mater Polonia”.

Po koncercie zainteresowani mogli obejrzeć wystawę wykonaną przez samorządy polskie z Győr i Nyíregyháza o odzyskaniu przez Polskę niepodległości. Publiczność, która licznymi brawami nagrodziła występujących, wychodziła z sali pełna wzruszeń i napełniona pozytywną energią.

Małgorzata Leszkó

KRÓNKA

Eger

Klub Polonia w Egerze świętowała Dzień Przyjaźni polsko-węgierskim spacerem po mieście w poszukiwaniu polskich śladów i pamiątek w Egerze.

A Lengyel-Magyar Barátság Ünnepeinek keretében március 26-án az Egri Lengyel Önkormányzat és az Egri Polonia Klub szervezésében mintegy 50 érdeklődő látogatta végig egy séta során az Egerben található lengyel vonatkozású emlékhelyeket.

Először a Bazilika előtt Szent László szobránál, majd Szent Maximilian Kolbe szobránál tettük tiszteletünket, majd megtekintettük a II. Világ Háború alatt Egerben működő lengyel gimnáziumra emlékeztető táblát.

A Minorita templomban Szent Hedvig, Szent Kinga és Boldog Jolán ereklyéit tekintettük meg, illetve a wieliczkaikai bányászok által 2007-ben Egernek ajándékozott Szent Kinga sóból készült szobrát.

Az utunk a továbbiakban a Dembinski és Görgei tábornokok, a Kápolnai Csata előtti találkozáját megörökítő táblához vezetett. A várban megemlékeztünk a II. Világ Háború alatt itt működő lengyel katonatiszti táborról és az 1552-es hősi védelem egyetlen lengyel résztvevőjéről Krakkói Szaniszlóról, kinek nevét – másokkal együtt – a Hősök Termében márványtábla őrzi. Balassi Bálint lengyel kortársa Adam Czachrowski is részt vett a vár későbbi sikertelen védelmében. A vár szomorú sorsát versben is megörökítette, reá pedig egy tábla emlékeztetett. Ezután busszal mentünk a Kisasszony temetőbe, ahol fejet hajtottunk az Egerben elhunyt lengyel katonatisztek sírjainál.

A csoportot Badacsonyiné Bohus Gabriella idegenvezető

látta el szakszerű ismerettel, míg Rittenbacher Ödön az adott emlékhellyel kapcsolatos egyéb érdekességeket ismertette.

Rittenbacher Ödön

Isaszeg

Obchody Dnia Przyjaźni w Isaszegu odbyły się w tamtejszym Muzeum pod hasłem „Za wolność Naszą i Waszą” – w 210 rocznicę urodzin generała Wyszockiego. W uroczystym programie wystąpili uczniowie miejscowej Szkoły Podstawowej i Muzycznej im. Györgya Klapki.

Küngös

W zorganizowanych przez Árpád-házi Szent Kinga Kulturális Egyesület obchodach Dnia Przyjaźni w Küngös wzięły udział trzy oddziały Ogólnokrajowej

wej Szkoły Polskiej: Székesfehérvár, Csór i Veszprém.

Święta Kinga była tematem przewodnim akademii przygotowanej przez uczniów oraz występów zaproszonych gości. Nie zabrakło oczywiście wspólnych polsko-węgierskich śpiewów, rozmów i poczęstunku.

Podczas gali wręczono nagrody w zorganizowanym dla uczniów szkoły podstawowej konkursie polsko-węgierskim. Oprócz tego wszyscy uczniowie otrzymali sól świętej Kingi przywiezioną z Polski, która w „magiczny” sposób przemieniła się w słodkie krówki.

Március 23-a a lengyel-magyar barátság napja, amelyet idén Küngösön is megünnepeltünk. A rendezvényen részt vettek magyarországi lengyelek, valamint az ószandeci Szent Kinga Egyesület képviselői.

Az ünnepségen verses előadást tartottak a Veszprémi Lengyel Nemzetiségi Nyelvoktató Iskola tanulói, akik felkészítéséért hatalmas köszönet és gratuláció tanáruknak, Lucyna néninek. Továbbá a Csajági Református Általános Iskola egy három főből álló csapata (akik első helyezést értek el az I. lengyel-magyar

vetélkedőn) előadtak egy Szent Kinga életéről szóló jelenetet. A felkészítést köszönjük Farkas Béla tanár úrnak. A csajági iskola énekkara zsolnárokat és magyar népdalokat is énekelt (Németh Józsefné), majd őket követte a győri Akord Kórus (vezényelt: Csirszka Konrádné, harmonika: Birkásné Sej Edit), akik lengyel egyházi énekeket mutattak be nekünk, majd utána segítettek a jó hangulatot fenntartani táncos-zenés programjukkal.

A végén sor került a rajzpályázat eredményhirdetésére, majd egy ünnepi szentmisére, amelyet dr. Herdics György címzetes apát mutatott be a Szent Kinga-templomban. Köszönjük a segítőknek, valamint a résztvevőknek, hogy segítették a szép ünnep létrejöttét!

*Árpád-házi Szent Kinga
Kulturális Egyesület*

Nyíregyháza

W obchodach Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Nyíregyháza zorganizowanych w miejscowym Domu Kultury oprócz miejscowej Polonii, jej węgierskich przyjaciół uczestniczyli goście z polskich miast partnerskich: Rzeszowa, Bielska Białej i Gorlice. Obecny był także konsul RP na Węgrzech Marcin Sokołowski.

W programie obchodów znalazł się wernisaż wystawy promującej Gorlice i koncert, podczas którego wystąpili: uczniowie Szkoły Muzycznej im. Szymanowskiego z Rzeszowa oraz Zespół Tancerzy i Polsko-Węgierski Chór Dalárda z Nyíregyháza. Uroczysty koncert był także okazją do wręczenia nagród uczniom, którzy w wojewódzkim etapie konkursu wiedzy o Polsce osiągnęli najlepsze wyniki. Konkurs – już po raz 12 – zorganizowała Szkoła Podstawowa im. Józefa Bema w Nyíregyháza.

Veszprém

Lengyel Nemzetiségi Nap

2019. március 30. (szombat) 16.00

16.00 Lengyel rajzfilmek

17.00 Riválisok a pályán – barátok a mindennapokban magyar lengyel sporttörténeti kiállítás

A kiállítást megnyitja: Mitrovits Miklós lengyel szakértő író-néző, az MTA BTK TTI tudományos munkatárs

17.30 Köszöntőt mond:

Porga Gyula, VMV polgármestere és Bátorfi Zsolt, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke

Kiss László, Bérés Ferenc díjas népzenező előadja lengyel és magyar dalok kobozon és gitáron, versek

Teleki Gergő zongoraművész koncertje Chopin és Liszt Ferenc zeneművek

A műsor után gasztronómiai bemutatógagymányos lengyel ételek

A belépés díjtalan!

AGÓRA VESZPRÉM KULTURÁLIS KÖZPONT

W zesłym roku Veszprém było gospodarzem centralnych uroczystości z okazji Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Tegoroczny program obchodów – jakkolwiek oczywiście skromniejszy – był bogaty i różnicowany.

Rozpoczął go pokaz polskich i węgierskich filmów animowanych, po którym nastąpił wernisaż wystawy „Riválisok a pályán – barátok a mindenapokban”, którą otworzył historyk dr Miklós Mitrovits.

Oficjalnie zebranych gości przywitani i obchody rozpoczęli burmistrz Veszprém Gyula Porga i przewodniczący Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego Zsolt Bátorfi. Wieczór zamknęły dwa koncerty: László Kiss – który wykonał polskie i węgierskie pieśni ludowe, oraz utworów Szopena i Liszta w wykonaniu Gergő Telekiego a także degustacja tradycyjnych polskich potraw.

źródło: Kancelaria Prezydenta RP

SNP Békéscsaba

Klub Polonia Eger

Isaszegi Múzeumbarátok Köre

Árpád-házi Szt Kinga Kulturális

Egyesület

SNP Nyíregyháza

SNP Veszprém

Węgierska Polonia na obchodach Dnia Przyjaźni Polsko–Węgierskiej w Kielcach

Wielu z nas – przedstawicielei Polonii węgierskiej – pamięta doskonale dzień 24 marca 2006 roku, kiedy to – z inicjatywy Samorządu Mniejszości Polskiej w Győr pod przewodnictwem Jánosa Kollára – odbyła się piękna i pierwsza na terenie Niecki Karpackiej uroczystość odsłonięcia Pomnika Polsko–Węgierskiej Przyjaźni – dwa mocno związane konarami dęby – z udziałem ówczesnych prezydentów Polski i Węgier: Lecha Kaczyńskiego i László Sólyoma oraz podpisania dokumentu tzw. Deklaracji z Győr. Wtedy to Polonia również miała możliwość spotkać się i porozmawiać ze ś.p. prezydentem i jego małżonką, Marią Kaczyńską.

A w marcu 2007 roku parlamenty Polski i Węgier ustanowiły dzień 23 marca Dniem Przyjaźni Polsko–Węgierskiej – świętem państwowym, obchodzonym na przemian w Polsce i na Węgrzech.

Gospodarzem pierwszego, oficjalnego już Dnia Przyjaźni był Przemyśl, związany zarówno z historią Polski jak i Węgier, a następnie Debreczyn, Krosno, III dzielnica Budapesztu – Óbuda, Poznań, kiedy to z Budapesztu wyruszył specjalny pociąg przyjaźni zahaczając o Győr, aby tam pod Pomnikiem Przyjaźni Polsko–Węgierskiej złożyć wieńce, województwo csongradzkie z Segedynem i Ópusztaszer, Tarnów, Eger, Katowice, Buda-

peszt, Piotrków Trybunalski, a przed rokiem Veszprém.

Tam też podczas uroczystej Gali byliśmy świadkami przekazania sztandaru przechodniego Dnia Polsko–Węgierskiej Przyjaźni władzom Kielc, z czego chyba najbardziej ucieszyłam się ja, rodowita Kielczanka, zamieszkała obecnie na stałe w Budapeszcie, a z tym wspaniałym i z dnia na dzień piękniejącym i rozwijającym się miastem, stolicą najstarszych w Polsce Gór Świętokrzyskich, związana jeszcze rodzinnie.

Dzięki staraniom przewodniczącej Samorządu Polskiego w XVIII dzielnicy Katarzynie Balogh 21 marca wyjechała do Kielc ponad 40-osobowa delegacja z Węgier, reprezentująca narodowość polską z Budapesztu i okolic Miskolca, w której znalazły się i trzy radne Samorządu Stołecznego.

Miasto Kielce wraz ze swym prezydentem, Bogdanem Wentą, pełniącym tą funkcję od ostatnich wyborów w listopadzie ubiegłego roku, przygotowały się do tegorocznych obchodów Dnia Przyjaźni Polsko–Węgierskiej bardzo starannie – oferując kilkudniowy (21-24 marca) bogaty i różnorodny program artystyczny, turystyczny i sportowy.

Najważniejszym punktem uroczystości była Gala Przyjaźni

Polsko–Węgierskiej 22 marca z udziałem gości honorowych: Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy z Małżonką i Prezydenta Republiki Węgier Jánosa Ádera z Małżonką, podczas której obaj Prezydenci wygłosili okolicznościowe przemówienia, a Prezydent Węgier otrzymał odznaczenie Orderu Orła Białego.

Część artystyczną uświetnił występ powstałego w 1995 roku Kieleckiego Teatru Tańca – prowadzonego wspólnie przez Elżbietę Pańtak i Grzegorza Pańtaka – który z towarzyszeniem Orkiestry Akademii Orkiestry Akademii Beethovenowskiej pod batutą Sebastiana Perłowskiego przedstawił znakomity współczesny spektakl baletowy „Drewniany Książę” z muzyką Béli Bartóka i w choreografii Elżbiety Pańtak.

23 marca, w sobotę natomiast, w pięknym zabytkowym kościele – podniesionym do godności katedry w 1805 roku, w 1971 bazyliki mniejszej, a w 1982 roku uznanej za ogólnodiecezjalne Sanktuarium Maryjne – odbyła się Msza Święta pod przewodnictwem Biskupa Ordynariusza Diecezji Kieleckiej Jana Piotrowskiego z homilią Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Węgier, biskupa Andrása Veresa.

Uczestniczyli w niej poza licznie zgromadzonymi wiernymi z Polski i Węgier przede wszystkim obaj

Lengyel, magyar – két jó barát,
együtt harcol, s issza borát
Polak, Węgier, dwa bratan ki,
i do szabli, i do szklanki

Kielce,
22-24 III 2019 r.

Prezydenci z małżonkami, którzy po Mszy spotkali się z mieszkańcami na kieleckim placu Najświętszej Maryi Panny.

Wyjątkowym wydarzeniem w dotychczasowej historii obchodów Dnia Przyjaźni stało się odsłonięcie popiersia Béli Bartóka w kieleckiej Alei Sław na Skwerze Harcerskim im. Szarych Szeregów. W Alei tej – powstałej w 2005 roku – pierwsze rzeźby poświęcone zostały Tadeuszowi Kantorowi, Igorowi Strawieńskiemu i Franzowi Kafce. Obecnie jest ich już 47 i wszystkie przedstawiają „ludzi kultury” XX wieku.

Dzień Przyjaźni Polsko–Węgierskiej w Kielcach z pewnością zapisze się na stałe w pamięci wszystkich gości zarówno z Polski jak i z Węgier ze względu na jego różnorodność i wysoki poziom.

A my, którzy przybyliśmy w grupie zorganizowanej przez Katarzynę Balogh mogliśmy dodatkowo jeszcze zwiedzić klasztor na Św. Krzyżu – gdzie wg legendy św. Emeryk, syn św. Stefana, miał przywieźć relikwię Krzyża świętego, gdzie znajduje się Kaplica Węgierska – Kielce, a po drodze jeszcze Ośrodek Spotkania Kultur w Dąbrowie Tarnowskiej – otworzony w 2012 roku w wyremontowanej synagodze chasydzkiej, będącej największą bożnicą tego typu w Polsce oraz w drodze powrotnej malowaną, jedyną w swoim rodzaju wieś Zalipie, gdzie mieszkańcy malują na swych domach i wszędzie, gdzie tylko się da przepiękne kolorowe kwiaty.

W przyszłym roku Dzień Przyjaźni Polsko–Węgierskiej odbędzie się na Węgrzech, w dzielnicy Budapeszt-Csepel, mieście partnerskim Kielc.

Alicja Nagy

Konrad Sutarski laureatem nagrody im. Józsefa Attili

13 marca dr Konrad Sutarski, polski poeta i pisarz żyjący na Węgrzech otrzymał węgierską nagrodę literacką im. Józsefa Attili. Nagroda ta jest ustanowioną w 1950 roku nagrodą artystyczną średniego stopnia, została i każdorazowo przyznawana przez aktualnego Ministra Kultury po wysłuchaniu opinii instytucji środowiska literackiego.

W 2019 roku nagrodę otrzymali ponadto: Lajos Bence, László Bengi, József Bíró, László Boka, László Devecsery, Kinga Erős, Éva Finta, Magda Füzesi, Róbert Hász, Erzsébet Kelemen, Zoltán Király, László Lisztóczy, Attila Barna Sántha, Zoltán Sopotnik i Mihály Takaró.

Konrad Sutarski urodził się w 1934 roku w Poznaniu. Jest poetą, inżynierem mechanikiem, doktorem technicznych nauk rolniczych i działaczem polonijnym. W 1965 roku zdecydował się wyjechać na stałe do Budapesztu, skąd pochodziła jego żona. Pracował zawodowo, jako konstruktor maszyn rolniczych. Jego kombajny do zbioru warzyw zdobywały światowe patenty.

W czasie pobytu na Węgrzech pisał nadal wiersze. W swoim dorobku posiada ponad 20 książek, w tym pięć własnych książek poetyckich, jest też autorem szeregu książkowych wyborów poetyckich. Za całokształt działalności na polu kultury, otrzymał w 1992 roku nagrodę im. G. Bethlena.

Zajmował się także działalnością polonijną. Był pierwszym, trzykrotnym przewodniczącym Ogólnokrajowego Samorządu Mniejszości Polskiej na Węgrzech; inicjatorem utworzenia (1996) i nieformalnym kierownikiem Forum Twórców Polonijnych na Węgrzech, inicjatorem założenia (1998) i dyrektorem Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii (obecnie PIBM).

(red.) źródło: Wikipedia

225 urodziny generała Józefa Bema

14 marca 2019 roku Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa Bema na Węgrzech zaprosiło na 225 urodziny Generała, które tradycyjnie odbywały się przy jego pomniku w Budapeszcie w przeddzień święta narodowego Węgier upamiętniającego Powstanie Węgierskie 1848-1849 roku, a którego naczelnym wodzem 171 lat temu był patron tego najstarszego na Węgrzech polonijnego stowarzyszenia.

W czwartkowe przedpołudnie uroczystość swą obecnością zaszczyliła Małgorzata Radwan-Vass kierownik Wydziału Polityczno-Ekonomicznego Ambasady Polskiej na Węgrzech, która wygłosiła okolicznościowe przemówienie i w asyście Attaché Obrony, Wojskowości i Lotnictwa płk Tomasza Trzczińskiego, Oficera Łącznikowego Policji podinspektora Bogusława Kołdysa, dyrektor i wicedyrektora Instytutu Polskiego w Budapeszcie Joanny Urbańskiej i Dominiki Teske złożyła wieniec przy pomniku Józefa Bema.

Obecni byli przedstawiciele polskich samorządów narodowościowych z wiceprzewodniczącą Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego Małgorzatą Soboltyńską i przewodniczącą Stołecznego Samorządu Polskiego dr Dorotą Várnai na czele. Rzecznikę narodowości polskiej w ZN Węgier reprezentował jej asystent Szabolcs Sutarski. Przybyła delegacja Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha z przewodniczącą Moniką Molnár oraz członkowie Stowarzyszenia Węgierskich Absolwentów Polskiego WAT-u, a także reprezentacje uczniów i nauczycieli Szkoły Polskiej przy Ambasadzie RP w Budapesz-

cie i asysta składająca się z członków Stowarzyszenia Grupy Rekonstrukcji Historycznej Legionu Wysockiego na Węgrzech oraz osoby prywatne.

W imieniu gospodarzy uroczystość prowadził wiceprezes Stowarzyszenia im. J. Bema Jakub Nagy, który między innymi powiedział:

„Bardzo się cieszymy, że tak licznie zgromadziliśmy się dzisiaj przy pomniku, aby oddać hołd pamięci Ojczulka Bema. A szczególnie cieszy nas to, że przybyli tu nie tylko Polacy – ci, żyjący na Węgrzech także Węgrzy – przyjaciele narodu polskiego. Wszyscy tu zgromadzeni dajemy świadectwo trwałych więzów, których podstawą są wydarzenia z historii – dawne związki dynastyczne, udział Jana III Sobieskiego w walkach z Turkami, okres Wiosny Ludów, pomoc Węgrów udzielona Polakom w czasie wojny polsko-bolszewickiej i II wojny światowej, rok 1956 (...). Myślę, że naszym zadaniem i obowiązkiem jest opiekować się wielowiekowym Braterstwem, by przetrwało i dalej umacniało się. Aby nasze dzieci i następne pokolenia świętowały urodziny Bema przy tym pomniku tak jak my to robimy już od ponad sześćdziesięciu lat. Niech żyje przyjaźń polsko-węgierska!”

Tego samego dnia złożono również wieńce przy tablicy znajdującej się na fasadzie budynku przy ul. Akadémia 1, w którym od 8 do 27 listopada 1848 roku mieszkał gen. Józef Bem, a w którym obecnie ma swoją siedzibę Stołeczny Samorząd Polski.

(b.)

zdj. Barbara Pál
zdj. Endre Bóka

Kobiety i wspólna historia

Po rewelacyjnym przyjęciu na Dniach Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Kielcach, wystawa „Kobiety w polsko-węgierskiej historii” zaprezentowana została w miejscu gdzie powstała, czyli w Budapeszcie. W siedzibie Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum odbył się wernisaż wystawy, w którym uczestniczyli niemal wszyscy jej autorzy.

Święta Jadwiga, święta Kinga czy żona Jana Kiepurzy Márta Eggerth to nazwiska, które bez trudu można przywołać w pamięci, gdy zastanawiamy się nad rolą kobiet we wspólnej historii Polski i Węgier. Oczywiście na wystawie przygotowanej przez Polski Instytut Badawczy i Muzeum w Budapeszcie znajdziemy postaci oczywiste, ale i takie, które nie podejrzewaliśmy, że mają tak wiele wspólnego z oboma naszymi krajami.

Dla wielu Węgrów wielkim zaskoczeniem jest, że jedna z najbardziej utytułowanych kajakarek w tym kraju, wielokrotna medalistka olimpijska, ciągle startująca Danuta Kozák to w połowie Polka. Jej imię zainspirowane było miłością jej mamy, Polki z Budapesztu, do powieści Henryka Sienkiewicza.

Pozostałymi autorami tekstów są dr hab. Hanna Krajewska, István Balázs i Halina Czubaszek.

Wystawa „Kobiety w Polsko-Węgierskiej historii” to efekt współpracy między PIBM w Budapeszcie a Towarzystwem Rapperswilskim i Polskim Towarzystwem Archiwalnym.

Takich postaci kobiet – od Rychezy, matki niezwykle ważnego dla Węgrów świętego króla Władysława; aż po wspomnianą już wyżej Danutę Kozák – jest szesnaście. „Był to oczywiście wybór subiektywny, ale oczywisty” – mówi jedna z autorek tekstów Izabela Gass. „Nawet w trakcie wernisażu wspominaliśmy kobiety, które również powinny się tu znaleźć. Cóż, wybór w takich sytuacjach zawsze jest trudny.”

Prapremiera tej niezwykle wystawy odbyła się w czasie tegorocznych Dni Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Kielcach.

Osiemnaście plasz w dużym formacie powieszono w gościnnych progach Wzgórza Zamkowego, w samym centrum stolicy świętokrzyskiego.

Przez dwa dni, kiedy prezentowano w Polsce wystawę i jej katalog, cieszyła się ona niezwykle

popularnością. Według władz kieleckiego Ośrodka Myśli Politycznej i Obywatelskiej obejrzało ją niemal sześćset osób. Delegacja Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum nie spodziewała się takiego powodzenia. „Zabraliśmy do Kielc dwieście sztuk katalogów, sądząc, że to będzie i tak za dużo” – opowiada Piotr Piętka, dyrektor PIBM. „Okazało się, że wydawnictwa skończyły się już po kilku godzinach”.

Nie byłoby tej wystawy gdyby nie wspaniałe portrety, które dominują na każdej z plansz. Ich autorką jest świetna artystka malarka i portrecistka Paulina Kopestyńska. „Jestem pozytywnie zaskoczona jak moje wyobrażenie o tych kobietach dobrze wypadło na tak dużych planszach” – opowiada.

Wystawę wydrukowano na planszach o rozmiarach 100x150 centymetrów, co czyni ją naprawdę dobrze czytelną. Artystka swoje portrety przygotowała na sporo mniejszym formacie A4. Dużą pracę wykonał tutaj odpowiedzialny za projekt graficzny wystawy Krzysztof Krzemiński. Ten sam grafik przygotował towarzyszący wystawie ciekawy katalog.

Węgierskie otwarcie wystawy, której dokonali Jadwiga Floriańska, wiceprzewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego i Piotr Piętka, dyrektor PIBM odbyło się już w Budapeszcie, w siedzibie Instytutu. Poza gośćmi, którzy chcieli obejrzyć portrety i przeczytać biogramy bohaterek – przybyły z Warszawy autorki. Wszyscy wyrazili nadzieję, że wystawa będzie krążyć po świecie. Jej artystyczna i edukacyjna wartość na pewno warta jest pokazania wszędzie tam, gdzie kultywuje się przyjaźń polsko-węgierską.

(pp)

Budynek dawnej Węgierskiej Ekspozytury Handlowej zabytkiem

22 lutego Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków podjął decyzję o wpisie do rejestru zabytków budynku dawnej Węgierskiej Ekspozytury Handlowej wraz z terenem posesji oraz elementami jej zagospodarowania.

Budynek został wzniesiony w 1972 roku, według projektu Jana Zdanowicza. Za projekt wykończenia wnętrza odpowiadał Bronisław Eibel.

Budynek znajduje się przy ulicy Szwoleżerów 10, w centrum Warszawy. Wzniesiony został na miejscu jednego z obiektów dawnych Koszar Ułańskich.

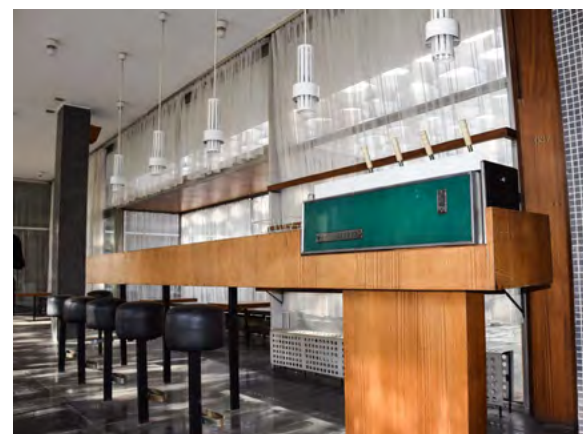
Budowa obiektu została zainicjowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Ambasadę Republiki Węgierskiej – strona polska zapewniła projekt budynku, materiały budowlane i robociznę. Po stronie węgierskiej było natomiast dostarczenie materiałów wykończeniowych (m. in. kamień, blacha aluminiowa, płytki ceramiczne).

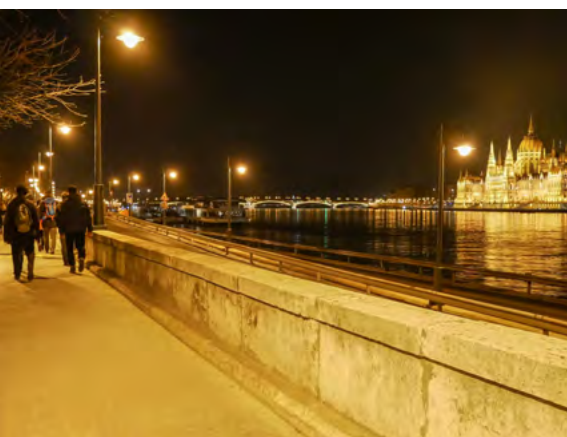
W 1973 roku budynek otrzymał tytuł „Mistera Warszawy” – nagrodę architektoniczną, przyznaną na łamach dziennika „Życia Warszawy” najlepszym realizacjom architektonicznym w stolicy.

Obiekt był użytkowany zgodnie ze swoim przeznaczeniem do początku XXI wieku. Po kilku latach nieużytkowania, na mocy porozumienia z 2017 roku między rządem polskim i węgierskim, budynek oficjalnie przeszedł na własność Węgier. Obecnie trwają prace nad uregulowaniem stanu własności działki oraz opracowywany jest projekt kompleksowego remontu i przebudowy obiektu.

Czterokondygnacyjny budynek, zbudowany na planie zbliżonym do kwadratu, przykryty jest płaskim stropodachem. Na jego bryłę składają się także, różne parterowe aneksy. Wewnętrzny dziedziniec został zagospodarowany, jako patio, z centralnie usytuowaną schodkową niecką, oraz przykryty ażurową konstrukcją złożoną z blaszanych tubusów rozpiętych na linkach stalowych. W obiekcie zachował się w znacznym stopniu pierwotny wystrój wnętrz, m. in. spiralna klatka schodowa, oświetlenie, zabudowa baru. Ekspozytura dokumentuje nie tylko ówczesne trendy architektoniczne, ale jest także przykładem relacji międzynarodowych oraz przemian gospodarczych lat 70.

*Mazowiecki Wojewódzki
Konserwator Zabytków*

Życie się samo nie zrobi – Ekstremalna Droga Krzyżowa

Ciemność, chłód, duży wysiłek fizyczny, zmaganie z samym sobą – tak można pokrótce opisać to, z czym podczas nocnego marszu spotkali się uczestnicy kolejnej już Ekstremalnej Drogi Krzyżowej na Węgrzech.

W tym roku w podobnych warunkach pielgrzymi Ekstremalnej Drogi Krzyżowej ruszyli w drogę na 978 tras, w 438 miejscowościach w 25 państwach świata.

Założenia wszędzie były takie same: odległość ok. 40 km, wyprawa nocą, w zmiennych warunkach atmosferycznych, w milczeniu, z wyjątkowymi – bo przygotowanymi specjalnie na tą okazję – rozważaniami.

Podczas Ekstremalnej Drogi Krzyżowej na Węgrzech, która została zorganizowana w nocy z 22 na 23 marca jako grupa 10 odważnych parafian – wyruszając z polskiego kościoła na Kőbánya Budapeszcie – pokonaliśmy pieszo odległość 35,5 km by o świcie osiągnąć Szentendre.

Po wspólnej mszy, kolacji i błogosławieństwie udzielonym przez księdza proboszcza ruszyliśmy przez miasto, by potem wzdłuż Dunaju kierować się na północ, do Szentendre, gdzie mszą świętą w klasztorze o. dominikanów zakończyliśmy wyprawę.

Jednak to nie podziwianie dzięki przyrody czy pięknych widoków było naszym celem, lecz wzięcie każdego swojego krzyża codzienności i wyjście z własnej strefy komfortu.

Hartowaliśmy nie tyle ciało, co przede wszystkim ducha.

W ten nadzwyczajny sposób towarzyszyliśmy Jezusowi w jego Męce, rozważając ją w ciszy, skupieniu i często w bólu, ofiarując także Panu Bogu swoje intencje oraz wierząc, że to poświęcenie przyniesie duchowe owoce.

„Chrześcijanie są ludźmi czynu; chrześcijanie nie narzekają; chrześcijanie mają odwagę spieszyć z pomocą wtedy, gdy ktoś cierpi” – między innymi takie hasła motywowały nas do dalszych rozmyślań.

Każdy z uczestników inaczej mógł przeżywać tę drogę, ale dla każdego z nas była to jedna z najbardziej świadomych dróg krzyżowych w życiu.

Tym samym serdecznie Bóg zapłać składamy ks. proboszczowi Krzysztofowi oraz o. Andrzejowi za wielkie wsparcie i wspólną modlitwę.

Chwała Panu!

*Karolina Bramorska
zdj. Barbara Pawluk*

 Ekstremalna
Droga Krzyżowa

prof. Kovács laureatem Nagrody Széchenyiego

15 marca, w dniu święta narodowego Węgier polonista, historyk, poeta, tłumacz literatury pięknej prof. István Kovács za umacnianie polsko-węgierskich kontaktów historycznych i kulturalnych uhonorowany został nagrodą Széchenyiego.

Prof. Kovács István Attila-díjas és Babérkoszorú díjas költő, író, műfordító, történész, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, a krakkói Lengyel Tudományos Akadémia külföldi tagja, a kortárs magyar irodalmat finom lélektani árnyaltságú prózájával és a mély gondolatiságot visszafogett iróniával ötvöző lírájával egyaránt gazdagító életműve, valamint a magyar-lengyel történelmi és kulturális kapcsolatok erősítését szolgáló kutatói, műfordítói tevékenysége elismeréseként március 15-én Magyarországon nemzeti ünnepén Széchenyi díjat vehetett át.

Walentynkowe spotkanie z teatrem TTN

W walentynkowy wieczór Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech i Oddział POKO przy ul. Nádor 34 zaprosiły do bemowskiego salonu na przedstawienie przygotowane przez Towarzystwo Teatrów Narodowościowych, oparte na sztuce Michała Bałuckiego pt. „Dom otwarty”.

„Dom otwarty” to epizod z życia pocziwej, choć nie pozbawionej śmieszności rodziny mieszczańskiej. Państwo Żelscy, mieszczenie, na skutek snobistycznych zachcianek zaczynają naśladować styl życia bogaczy. Pewnego dnia postanawiają wydać bal, który okazuje się początkiem wielu komplikacji towarzyskich i rodzinnych.

Komedię tą charakteryzuje świetny humor sytuacyjny, ciekawie zarysowane postacie i interesujące obserwacje obyczajowe. Premiera sztuki odbyła się w Krakowie w 1883 roku, a jej autor uznawany był za najpopularniejszego obok Aleksandra Fredry i Gabrieli Zapolskiej komediopisarza. Jego lekkie w formie sztuki zdobyły u współczesnej autorowi publiczności wyjątkowe wręcz powodzenie.

Budapeszteńską premierę przygotowało Towarzystwo Teatrów Narodowościowych, a z dużym powodzeniem wystąpili: Phaedra Álmosd, Gábor Pintér i Tünde Trojan. Gospodynią wieczoru była prezes PSK im. J. Bema Korinna Wesolowski, a jak na coraz popularniejsze na Węgrzech „Walentynki” przystało dobre humory i pachnące korzennymi przyprawami grzane wino dopisały.

(b.) zdj. Barbara Pál

W oczekiwaniu na relikwie świętego Wojciecha

W 2018 roku Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha obchodziło jubileusz 25-lecia istnienia. W dniach 27-29 kwietnia 2018 roku delegacja Stowarzyszenia udała się do Gniezna na doroczne obchody świętowojcichowe. W programie było spotkanie z Prymasem Polski abp Wojciechem Polakiem, gdzie poproszono o błogosławieństwo na dalsze lata działalności.

Wtedy to Prymas obiecał ofiarować relikwie św. Wojciecha do Polskiego Kościoła w Budapeszcie, a ich przekazanie odbędzie się w Katedrze Gnieźnieńskiej podczas Mszy świętej sprawowanej przez Księdza Prymasa Wojciecha Polaka 23 kwietnia br. – w rocznicę męczeńskiej śmierci św. Wojciecha.

Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech obrało sobie za patrona świętego, którego historia życia związana była z narodami Środkowej Europy i który poprzez swoją działalność misyjną łączył ją z Europą Zachodu.

Aby dobrze się przygotować na przyjęcie relikwii, pierwszego patrona narodu polskiego, proboszcz Kościoła Polskiego

w Budapeszcie zorganizował rekolekcje parafialne, przybliżające nam postać tego Świętego, które poprowadził ks. dr Marek Grygiel SChr.

Święty Wojciech żył w latach 956- 997, pochodził z książęcego rodu czeskich Sławnikowiców, spokrewnionego przez Dąbrowkę z dynastią Piastów. Jego krew leży u fundamentów Kościoła i państwa na ziemiach piastowskich. Jako apostoł pogan w swej ostatniej misji dotarł do wybrzeży Bałtyku, gdzie 23 kwietnia 997 roku poniósł śmierć męczeńską.

Kościół w Polsce uznaje go za jednego ze swoich głównych patronów, a jego miejscem kultu jest grób w Katedrze Gnieźnieńskiej, gdzie został pochowany, mimo że był czeskim duchownym.

W 1000 roku do jego grobu przybył z pielgrzymką cesarz Otton III. W tym okresie fakt posiadania grobu męczennika ułatwił proces erygowania w Gnieźnie metropolii. Dzięki temu młody kościół w Polsce uzyskał samodzielną strukturę organizacyjną, Polska została włączona w struktury narodów chrześcijańskich, jako pełnoprawny członek, a jej władcy mogli rozpocząć starania o koronację.

Tak też się stało. Grób św. Wojciecha stał się miejscem koronacji pierwszych królów Polski: Bolesława Chrobrego, Mieszka II, Bolesława Śmiałego, Przemysława II i Wacława II.

Życie św. Wojciecha nie było usłane różami, nic mu się nie udawało padał ofiarą ludzi jemu nieprzyjaznych, nawet rodzina i duchowni zamiast go wspierać byli przeciw niemu.

Nie ma czasów lepszych, czy gorszych. Nie jest problemem siła ludzi złych, bo zło było, jest i będzie, tylko mała aktywność ludzi dobrych. Dobro nie umie się przebić, zareklamować, można powiedzieć, że dobro nie potrafi się sprzedać, jest mało atrakcyjne. Dzisiaj wiele ludzi dobrych jest zakrzyczanych, zahukanych. Jeszcze czują jakąś siłą we wspólnotcie, ale jak wyjdą ze wspólnoty, z kościoła to nie mają odwagi, chowają głowę w piasek. Święty Wojciech został bardzo młodo biskupem Pragi. Nie pragnął tej nominacji, nie potrafił się odnaleźć w tej roli. Trzykrotnie był wygnany ze swego biskupstwa w diecezji praskiej, cierpiał bardzo z tego powodu. Biskup nosi pierścień, który jest symbolem jego zaślubin z Kościołem, ma głosić to, co jest zapisane w Słowie Bożym i Katechizmie Kościoła Katolickiego, jeżeli tego nie głosi to sprzeniewierza się swojemu posłaniu.

Gdy patrzemy na Europę to św. Wojciech wtedy szedł walczyć z poganami, aby chrześcijaństwo wlać w ludy Europy, a my dzisiaj dechrystianizujemy Europę, która odchodzi od swoich korzeni. Obecnie to, co dawniej było grzechem to teraz nazywa się cnotą, a dawne wartości uważa

KRÓNIKA

się za nie postępowe i paradoksalnie nazywa się je grzechem.

Obecność relikwii św. Wojciecha może nam pomóc w rozważaniu Słowa Bożego poprzez epizody z jego życia. Zobowiązuje nas do modlitwy i do stawiania sobie pytań. Czy kościół jest dla mnie przestrzenią gdzie spotykam się z Bogiem, czy może to tylko tradycja. Ile w nas pozostało Chrystusa z sakramentu chrztu, pierwszej komunii, bierzmowania. Czy nie jest to tylko metryka lub obrazek na ścianie.

Czy w trudnych sytuacjach życiowych korzystam z Darów Ducha Świętego? Dzisiaj ludzie częściej idą do wrózek, korzystają z horoskopów czy porad różnego rodzaju terapeutów, aby tam szukać rozwiązania swoich problemów. Pytań jest bardzo wiele, ale jeszcze ważniejsze są odpowiedzi na nie.

Mając relikwie pogłębiajmy swoją wiedzę na temat św. Wojciecha. Bo mimo, że mu się nic w życiu nie udało, to swoją śmiercią wydał owoc, który jest widoczny po dziś dzień. Relikwie są depozytem wiary i jesteśmy zobowiązani, aby ten depozyt przekazywać dalej, tym których tutaj teraz nie ma.

Przygotowujmy swoje serca na czas przyścia relikwii, oraz na uświęcenie nadchodzącej paschy Jezusa Chrystusa.

Współczesny Kościół nie ma recepty na zażegnanie problemów, lecz niesie lekarstwo na rany, które zadaje współczesny świat. Lekarstwem tym jest przekaz ewangeliczny, docierający do każdego z nas tylko na zasadzie osobistej więzi z Chrystusem. Gdzie tę przyjaźń z Chrystusem znaleźć? Do tego właśnie mogą nam być pomocni święci.

Małgorzata Soboltyński

Polska mozaika na Óbudzie

2 kwietnia, w galerii sztuki współczesnej „Esernyős”, w sercu Óbudy, odbył się wernisaż wystawy fotograficznej Barna Dukaya pt. „Mozaika polska”, w której prezentuje ponad pięćdziesiąt zdjęć ze swoich podróży do Polski.

Barna Dukay związany jest od ponad 20 lat z prasą polonijną. Był grafikiem miesięcznika „Polonia Węgierska”, a od 12 lat jest autorem szaty graficznej najstarszej na Węgrzech polonijnej gazety – kwartalnika „Głos Polonii”. Ma na swym koncie także projekty okładek książek i kalendarzy.

MEGHÍVÓ – ZAPROSZENIE
fotó (t) párlat

lengyel mozaik – mozaika polska
lengyelországi fotó – jegyzetek

Dukay Barna
kiállítás

2019 IV. 2-18.
az Esernyős Galéria
Szindbád termében

Megnyitó: 2019 IV. 2. kedd, 18 óra
1033 Budapest, Fő tér 2.

Wystawa, którą uroczystie otworzyli w imieniu organizatorów: Samorządu III Dzielnicy Budapesztu i tamtejszego Samorządu Narodowości Polskiej, dyrektor Centrum Kultury i Informacji Óbudy Ákos Petrovits i przewodnicząca Samorządu Polskiego Óbuda-Békásmegyer Korinna Wesołowski, jest elementem obchodów 20-lecia partnerskiej współpracy Óbudy i warszawskiego Bemowa.

(b.) zdj. Barbara Pál

Spotkanie autorskie w Polskim Instytucie Badawczym i Muzeum

Nie często mamy możliwość spotkania dwóch wybitnych Węgrów, którzy o polskiej historii i języku wiedzą więcej, niż nie jeden Polak.

Taka okazja trafiła się niedawno – 14 marca w siedzibie Polskiego Instytutu Badawczego i Muzeum odbyło się spotkanie autorskie z dr Péterem Pátrovicsem i Endre László Vargą.

Zarówno „A lengyel igeaspektus kérdései. Lengyel–magyar strukturális aspektusszótár” dr Pétera Pátrovicsa, jak i „Magyarok a Lengyel légióban 1914-1918” Endre László Vargi są węgierskojęzycznymi publikacjami, wydanymi w ostatnim czasie przez PIBM. Obie książki pokazują ważne zagadnienia, które do tej pory nie doczekały się węgierskich wydawnictw.

Dr Péter Pátrovics, wykładowca Polonistyki na ELTE, w swojej książce dotyczącej aspektu czasownika w języku polskim, próbuje – poprzez liczne przykłady w części słownikowej – przybliżyć Węgom to niezwykle trudne zagadnienie gramatyczne. Polacy często nie wiedzą, czym ów aspekt czasownika jest, gdyż posługują się nim odruchowo.

Użycie odpowiedniej formy czasownika okazuje się jednak problemem dla osób, które uczą się języka polskiego.

Dla odmiany, książka Endre László Vargi jest cennym zbiorem informacji dotyczących polsko-węgierskiej historii. Publikacja zawiera dokumenty dotyczące Węgrów w Legionach Polskich w latach 1914-1918 – materiały trudno dostępne dla wielu osób. Autor bezustannie zajmujący się odkrywaniem, co raz to nowszych materiałów źródłowych pokazujących naszą wspólną historię, poszerzył publikację PIBM o nowe dokumenty, które nie zostały uwzględnione w polskim wydaniu książki.

Podczas spotkania, które prowadził István Balázs, obaj autorzy opowiedzieli trochę więcej o swoich książkach i pracy z nimi związanej, a po części oficjalnej chętnie rozwiewali językowo-histeryczne wątpliwości i odpowiadali na pytania podczas rozmów kulturalowych.

Anna Szczęsnowicz

KÖNYVBEMUTATÓ

PÁTRÓVICS
PÉTER

A lengyel igeaspektus kérdései.
Lengyel–magyar strukturális
aspektusszótár

2019.03.14 | 18.00
Állomás utca 10., 1102 Budapest
WWW.LENGYELMUZEUM.HU
WWW.POLSKIMUZEUM.HU

VARGA
E.LÁSZLÓ

Magyarok a Lengyel légióban 1914-1918

Węgrzy w Legionach Polskich w latach 1914-1918

31 marca w Domu Polskim w Budapeszcie odbyła się promocja książki Endre László Varga pt. „Węgrzy w Legionach Polskich 1914-1918”. Organizatorami spotkania byli: Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy oraz Samorząd Polski na Kőbánya.

Wydawcą książki jest Polski Instytut Badawczy i Muzeum. Promocji towarzyszyła okolicznościowa wystawa fotografii Piotra Jantosa, a wśród zaproszonych gości byli członkowie Stowarzyszenia Historycznego „Bitwa pod Gorlicami 1915” z prezesem Pawłem Burekowskim na czele.

Varga E. László jest historykiem i archiwistą, absolwentem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zajmuje się stosunkami węgiersko-polskimi w latach 1914-1944 oraz historią II RP.

W Legionach Polskich, obok rodowitych Polaków, walczyli również Węgrzy, którzy stanowili niewielką liczebnie, lecz znaczącą grupę narodowościową. Węgierscy ochotnicy w strukturach organizacyjnych formacji legionowych znajdowali się zarówno w większych zwartych grupach, jak też byli porzuceni pojedyn-

czo w poszczególnych oddziałach. Pierwszy pododdział Węgrów przybył do II Brygady Legionów Polskich w Rafajłowej już w listopadzie 1914, gdzie czasowo pozostawał jako tzw. Kompania Węgierska.

Węgrzy wstępowali do Legionów Polskich z pobudek natury czysto ideowej, często zwracając uwagę, że chcą w ten sposób zrewanżować się Polakom za pomoc, którą udzielili oni w czasie walk narodowowyzwoleńczych w latach 1846-1848.

Początkowo zresztą polscy legioniści nie bardzo rozumieli motywy ideowe, którymi kierowali się Węgrzy, wstępując do Legionów. Wkrótce jednak wszelkie różnice zatarły się i Węgrzy stali się serdecznymi przyjaciółmi i towarzyszami broni.

Byli to ludzie reprezentujący różne zawody i środowiska społeczne, np.: ślusarze, murarze, krawcy, rolnicy, piekarze, młynarze, stolarze, szewcy stanowili oni element bardzo wartościowy – byli stawiani jako przykład godny naśladowania.

Za swe zasługi w walce o niepodległość Polski wielu z nich w późniejszym okresie zostało uhonorowanych polskimi odznaczeniami wojskowymi, a do wybuchu II wojny światowej corocznie przyjeżdżali do Polski, aby świętować z polskimi legionistami zwycięstwo odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Z. Monika Molnárné Sagun
zdj. Barbara Pál

Wiązanka „Piosenek z kapelusza” na Dzień Kobiet

9 marca, w salonie Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J. Bema w Budapeszcie odbył się nadzwyczaj sympatyczny koncert dedykowany Paniom z okazji ich święta, a były to „Piosenki z kapelusza” – recital krakowskiego aktora Jana Nosala. Był to przepiękny prezent w postaci ogromnej dawki pozytywnej, osnutej nutką liryzmu dobrej energii, dopełniony radosnymi, wiosennymi kwiatami, lampką wina i miłymi rozmowami.

Nie często zdarza się, żeby w jednym spektaklu można było usłyszeć harmonię tak wielu różnych stylów i gatunków muzycznych – od piosenek retro, jak: „Już nie zapomnisz mnie” motywu przewodniego z przedwojennego filmu „Zapomniana melodia” i pochodzącej z tego samego okresu piosenki „Jadzia”, poprzez stare przeboje śpiewane niegdyś przez Jana Kiepurę – „Ninon”, „Brunetki, blondynki”, piosenki kabaretowe w stylu „Zielonego balonika”, czy popularne arie operowe – jak „Nessun Dorma” i „Una Furtiva Lagrima” na współczesnej muzyce rozrywkowej kończąc.

Posługując się bogatą paletą wokalnie-teatralnych środków wyrazu, aktor roztaczał przed

zebranymi paniami własny muzyczny świat. Wzruszał i śmieszył do łez, a swoją niezwykłą barwą głosu poruszał nawet najmniej wprawnego widza i słuchacza. Wszystko to zaś zostało zebrane w harmonijną całość, okraszoną perfekcyjnym akompaniamentem Moniki Bylicy.

Sala w Bemie wypełniona była po brzegi, a wśród gości obecne były panie: Małgorzata Radwan-Vass kierownik Wydziału Polityczno-Ekonomicznego Ambasady RP na Węgrzech i Monika Przyborowska kierownik Wydziału Administracyjno-Finansowego Ambasady.

ZAPROSZENIE
Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech i Filia POKO - Nádor 34 serdecznie zapraszają na spotkanie z okazji

DNIA KOBIET
które odbędzie się 9 MARCA (sobota) 2019 r. o godz. 16.00 w siedzibie Stowarzyszenia (Budapest V, ul. Nádor 34.) z recitaleem pt.

„Piosenki z kapelusza”
wystąpi znany artysta krakowski
Jan NOSAL
Spotkanie współsponsoring: SNP VII, XII i XIII dzielnic.
Po koncercie zapraszamy na lampkę wina

MEGHÍVÓ
A Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület valamint a LKSK Nádor telephelye szeretettel meghívja Önt a Nőnap alkalmából 2019. március 9-én (szombaton) 16 órára az Egyesület székhelyére (Bp. V. ker. Nádor u. 34.)

„Dalok a kalapból”
címmű előadásra
Fellép az ismert krakkói művész:
Jan NOSAL
A rendezvényt támogatják: VII, XII, XIII kerületi lengyel önkormányzatok.
A rendezvény után, mindenkit szeretettel várunk egy pohár borra.

Funkcję gospodarza – zorganizowanego przez PSK im. J. Bema i oddział POKO Nádor utca – koncertu pełnił wiceprezes Bema i kierownik Oddziału Jakub Nagy.

Całość mogła zostać zrealizowana dzięki wsparciu finansowemu Samorządów Narodowości Polskiej VII, XII i XIII dzielnicy Budapesztu.

(b.) zdj. Barbara Pál

Dzień kobiet w Újpeszcie

7 marca Klub Rodzin Polonijnych w Újpeszcie zaprosił Panie wraz z Małżonkami na Święto Kobiet... tym razem do Muzeum Poczty, które mieści się w XIX wiecznym budynku przy ul. Benzsur 27.

Eksponaty znajdują się w kilku salach i pokazują historię poczty od jej aż do zaniku niektórych działów. Wszystkie bardzo ciekawie przedstawił nam przewodnik – mogliśmy się przekonać się jak szybko postępuje technika i jak komputer, czy telefon komórkowy zmieniły przesyłanie korespondencji i zastąpiły tradycyjne listy i telegramy.

Następnie przeszliśmy do Mag Net Közöségi Ház na lampkę wina i słodycze.

Stosowanie do okazji był też konkurs na temat sławnych Polek, w którym zwyciężyły Halinka, Terenia i Elka.

Wszystkie Panie obdarowane zostały tulipanami, polską czekoladą i pudełkiem na biżuterię. Oczywiście nie zapomniano też o obecnych Panach, którzy też dostali czekoladę –bo w kalendarzu polskim 10 marca jest Dniem Mężczyzn. Miłą niespodzianką było, że obsługiwała nas Edyta – Polka, która od 4 lat mieszka na Węgrzech i pracuje w restauracji.

Ja ze swej strony chciałem serdecznie podziękować Kobiętom za punktualne i liczne przybycie...

Niech żyją Kobiety, nasze Polskie Żony – bo są najładniejsze na świecie!!!!

O czym z przekonaniem pisze,
György Priszler

O kobietach na wesoło

Ze specjalnym programem zamiast tradycyjnego kwiatka z okazji Dnia Kobiet wystąpił teatr działający przy Polskiej Parafii. Aktorzy w krzywym, ale bardzo serdecznym zwierciadle, pokazali relacje damsko-męskie. Było i śmiesznie i strasznie i czasami bardzo prawdziwie. Wszyscy świetnie się bawili. *(red.)*

Szkolenie nauczycieli w Sanoku

Wraz ze zbliżającą się wiosną wszyscy zgodnie poczuliśmy, należałoby trochę przewietrzyć i odświeżyć nasze nauczycielskie umysły. Dlatego świetnie się stało, że właśnie teraz, w połowie marca odbyło się kolejne już szkolenie dla nauczycieli Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej w Sanoku.

Spotkanie nauczycieli Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej było również doskonałą okazją do dyskusji na temat podstawy programowej, a także uzupełnienia i omówienia naniesionych poprawek.

Jedną z ważniejszych wprowadzonych zmian było zaktualizowanie listy lektur obowiązkowych.

Głównym tematem wykładów prowadzonych przez Monikę Vranszki były nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne w nauczaniu języka polskiego jako obcego.

Oprócz sztandarowych dzieł literatury polskiej, znalazły się tam nowości z literatury współczesnej, która jest przez uczniów chętnie czytana ze względu chociażby na bliską i zrozumiałą im tematykę oraz współczesny język, przez co jest ona łatwiejsza w odbiorze.

Nauczyciele mieli okazję dokładniejszego poznania sposobu obsługi i praktycznego zastosowania takich programów jak np. Power Point. Mieli też możliwość nauki „obróbki” utworów muzycznych na potrzeby własnych prezentacji wzbogaconych o wybraną muzykę.

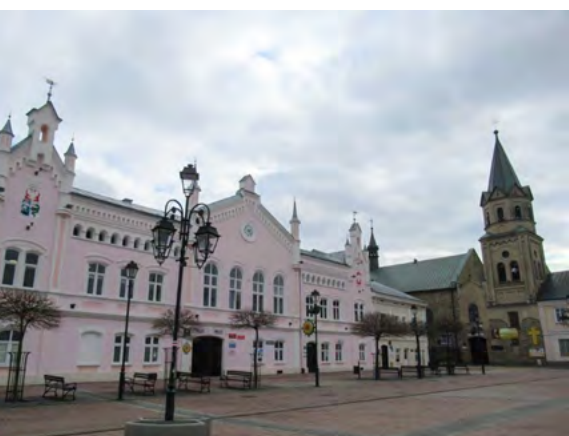
Bardzo ciekawym punktem programu wyjazdu była również wizyta w położonym niedaleko Sanoka gospodarstwie ekologicznym.

W czasie szkolenia przedstawione zostały również przydatne w nauczaniu strony internetowe z ciekawymi materiałami i pomocami dydaktycznymi możliwymi do wykorzystania na lekcjach. Wiele z tych stron może być źródłem pomysłów do tworzenia scenariuszy lekcji, sprawdzianów, ćwiczeń lub testów.

Biorący udział w kursie nauczyciele zaproszeni zostali na prezentację produktów pochodzących bezpośrednio z bio hodowli oraz produktów wytwarzanych na bazie ekologicznych składników.

Pokaz wzbogacony został degustacją niektórych wyrobów i ciekawą pogadanką na temat zdrowego żywienia i jego wpływu na organizm.

Oprócz tego nauczyciele mogli poznać platformę internetową umożliwiającą nauczanie multimedialne w formie online.

Sanok przyjął wszystkich bardzo serdecznie i ciepło, bo nawet zmienna wiosenna pogoda okazała się znacznie lepsza od tej podawanej w prognozie.

Platforma ta daje możliwość częstszego kontaktu z grupą, wysyłania wiadomości i zadań do wykonania, a także systematycznego i łatwego wglądu w pracę uczniów i osiągnięte wyniki.

Zajáczné Liliána

MI LESZ?

Obóz Odwagi szuka wolontariuszy

Czym jest Bátor Tábör?
To międzynarodowa fundacja organizująca bezpłatne obozy terapeutyczne dla dzieci w wieku 7-18 lat na Węgrzech.

Podczas naszych Obozów Odwagi przywracamy przygody z dzieciństwa dzieciom i nastolatkom dotkniętym chorobami przewlekłymi lub nowotworowymi dzięki terapii rekreacyjnej.

Naszym celem jest stworzenie fizycznie i psychicznie bezpiecznej atmosfery, gdzie obozowicze mają możliwość odzyskania uczucia swobodnego dzieciństwa – to pozwala im zapomnieć o trudnościach związanych z chorobą i daje im siłę do zdrowienia. Bátor Tábör to miejsce, gdzie dzieci przełamują swoje wewnętrzne bariery podczas różnych zajęć, tak jak park linowy, łucznictwo lub kajaki.

Językiem pracy na obozie zorganizowanym dla polskich dzieci i młodzieży jest język angielski. Wszystkie zajęcia są tłumaczone przez tłumaczy obozowych, jednak każdego wolontariusza obowiązuje komunikatywna znajomość języka angielskiego.

Kryterium wieku wolontariuszy: ukończone 20 lat.

W Bátor Tábör odmieniamy życie!
Naszych wolontariuszy też!

Dlaczego warto się zgłosić?

- możesz stać się częścią prawdziwego cudu, jak obozowicze przełamują swoje bariery;
- możesz nauczyć się wielu rzeczy, przede wszystkim o sobie;
- możesz stać się częścią grupy entuzjastycznych wolontariuszy, do której dobrze jest należeć!

Zapewniamy:

- kilkudniowe szkolenie przed obozem na Węgrzech;
- zakwaterowanie i wyżywienie podczas trwania obozu i szkolenia;
- wsparcie w dotarciu na miejsce,
- niezapomniane przeżycia i przyjaźnie na lata;
- zaświadczenie o wolontariacie.

Na tegoroczny obóz pilnie poszukujemy wolontariuszy na stanowiska:

- interpreter cimborá: ustne tłumaczenie warsztatów;
- cottáge cimborá: opiekowanie się dziećmi podczas zajęć porannych i wieczornych;
- chaperone cimborá: asystowanie i opiekowanie się obozowiczami podczas podróży na obóz i z powrotem (istnieje również możliwość asysty dzieciom w podróży bez udziału w obozie).

Bátor Tábör jest jak miejsce nie tej ziemi, gdzie nikt Cię nie ocenia i możesz być sobą.

DATA I MIEJSCE OBOZU:

14-24 sierpnia 2019,
Hatvan Węgry
(zawiera również kompleksowe szkolenie dla wolontariuszy)

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE:

batortabor.pl
zs.peczeli@batortabor.hu (w języku angielskim)

**PRZYGODA
LECZY
WSZĘDZIE**

1 maja o godz. 13.00 Stołeczny Samorząd Polski zaprasza do Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium (Bp. 1071 Városligeti fasor 17-21) na tradycyjne spotkanie działających na Węgrzech chórów polonijnych, które odbędzie się z okazji Światowego Dnia Polonii i Polaków za Granicą. Május 1-én 13.00-kor a Fővárosi Lengyel Önkormányzat szeretettel vár mindenkit a Fasori Evangélikus Templomba (Bp. 1071., Városligeti fasor 17-21.), ahol a már hagyományos Magyarországon működő polóniai kórusok találkozóját tartják a Lengyelség és Külhoni Lengyelek Világnapja alkalmából.

3 maja (piątek) w Balatonkeresztúr odbędzie się uroczystość odsłonięcia po renowacji pomnika pamięci ofiar tragicznego wypadku, który zdarzył się 1 lipca 2002 roku, kiedy to autobus wiozący polskich pielgrzymów do sanktuarium maryjnego w Medjugorje w Bośni rozbił się nad Balatonem. W wypadku zginęło 20 osób. Május 3-án (pénteken) Balatonkeresztúron átadják a tragikus buszbaleset felújított emlékművét. Az autóbusszbaleset 2002. július 1-én következett be Balatonkeresztúron, 20 személy vesztette életét a boszniai Medjugorjéba tartó lengyel zarándokok közül.

3 maja w Kościele Polskim w Budapeszcie o godz. 18.00 odbędzie się msza święta w intencji Ojczyzny w uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski połączona z Apelem Jasnogórskim. Po mszy Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha zaprasza na świąteczne spotkanie do Domu Polskiego. Május 3-án 18.00-kor a lengyel haza szándékára szentmise lesz a Lengyel Templomban. A misét összekötik Szűz Mária Lengyelország királynője – Jasna Górai virrasztással. A mise után a Szent Adalbert Egyesület ünnepi találkozóra invitálja a jelenlévőket.

3 maja Tatańska Polonia świętowała będzie uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, święto Konstytucji 3 Maja, Polonii i Polaków za Granicą oraz święto Flagi. Május 3-án a tatai lengyesség ünnepséget rendez a Lengyelség Napja, a Nemzeti Lobogó Napja és az Alkotmány Ünnepe alkalmából.

W dniach 4 i 5 maja (sobota-niedziela) rozgrywał się będzie 36 Karpacki Wyścig Kurierów pamięci Wacława Felczaka. Kolarze w sumie pokonają trasę 730 km przez Polskę, Słowację i Węgry. Wystartuje w nim 25 zespołów kolarskich i 9 reprezentacji narodowych. Wyścig jest poświęcony legendarnym kurierom polskiego ruchu oporu, którzy z narażeniem życia kursowali między Węgrami a okupowaną Polską. Jednym z nich był Wacław Felczak.

POLONIJNY TURNIEJ FLAGI

4-5 MAJA

ROCZNIKI 2010 i 2011

Gwarantujemy: Nagrody, Pamiątkowy Medal, Sędziowie MZPN, Woda, Obsługa techniczna, Obsługa medyczna, Miła atmosfera

Miejsce: Warszawa

Czas gry: 20 minut, gwarantowane 2 godziny gry

System gry: 16-32 drużyny w każdym roczniku, 4+1 na czterech boiskach jednocześnie

- Zapraszamy drużyny polonijne zza granicy
- Organizujemy futbolową loterię z atrakcyjnymi nagrodami
- Zabawy i konkursy dla dzieci w czasie wolnym

ORGANIZATOR

f /brzaskorgpl G+ /brzaskorgpl t /brzaskorgpl

Zapisy i wyniki: www.mlf.org.pl tel.: 781 144 144

MI LESZ?

Május 4-én és 5-én (szombat és vasárnap) megrendezik a 36. Kárpáti Futárok Versenyét. A kerékpárosok 730 km-t tesznek meg Lengyelországon, Szlovákián és Magyarországon át. 9 nemzet 25 egyesülete áll rajthoz. A versenyt az egykori lengyel ellenállási mozgalom futárainak emlékére rendezik, akik életük kockáztatásával közlekedtek Magyarországra és a megszállt Lengyelország között. A futárok egyike volt Waclaw Felczak.

4 maja – tradycyjnie – w Domu Kultury na osiedlu Lencsesi w Békéscsabie tamtejsza Polonia uroczyście obchodzić będzie potrójne święto (Dzień Polonii, Święto Flagi i Święto Konstytucji). Z tej okazji zaplanowano wernisaz wystawy „św. Władysław – historie, miejsca, legendy”. Otwarcie uświetni występ dwóch chórów: Chóru Chłopięcego Gimnazjum Artystycznego Premier oraz Polsko–Węgierskiego Chóru im. Chopina. Május 4-én – a hagyományoknak megfelelően – a békéscsabai Lencsesi Kultúrházban az itteni lengyelség hármassá ünnepséget rendez (Lengyelség Napja, a Nemzeti Lobogó Napja és az Alkotmány Ünnepe). Ebből az alkalomból megnyitják a „Szent László – történetek, helyszínek, legendák” című kiállítást. A megnyitón két kórus is fellép: a Premier Művészeti Fiúkórus és a lengyel–magyar Chopin kórus.

4 maja Samorząd Narodowości Polskiej i Klub Polonia w Egerze organizuje spotkanie z okazji Święta Konstytucji 3 Maja. Május 4-én az Egri Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat és a helyi Klub Polonia május 3-ai alkalmából ünnepi találkozót tart.

12 maja (niedziela) oddział Polskiego Ośrodka Kulturalno-Oświatowego oddział Óhegy utca 11 zaprasza do Domu Polskiego na program pt. „Mój Grzechuta” – wystawa malarstwa Milana Fialo na tle muzyki Marka Grechuty.

Május 12-én (vasárnap) a Lengyel Kulturális Központ Óhegy utca 11 részlegé szeretettel vár mindenkit a Lengyel Házba a „Mój Grzechuta” című műsorra – Fialo Milán festészeti kiállítására, amely Marek Grechuta zenéjére épül.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
Prezydent Miasta Kielce
Dyrektor Muzeum Otto Hermana w Miskołcu
Dyrektor Muzeum Wsi Kieleckiej
zapraszają na wystawę

Hungarikum

Sztuka Ludowa

Matyó

Dworek Laszczyków –
Muzeum Wsi Kieleckiej

23.03 – 10.05.2019 r.

wernisaz
23 marca 2019 r.
godz. 16.00

13 maja o godz. 17.00 w Kościele Polskim sprawowane będzie nabożeństwo fatimskie. Május 13-án 17.00-kor fatimai istentisztelet tartanak a budapesti Lengyel Templomban.

17 maja (piątek) w Szarvas staraniem Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Szeged, Fundacji im. Wacława Felczaka, Biskupstwa Szeged Csanád, Polskiego Stowarzyszenia Kultu-ralnego im. J. Bema na Węgrzech, Wyższej Szkoły im. Gála Ferencza w Szeged/Szarvas, Urzędu Miasta w Szarvas odbędzie się uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej gen. Lengyel Béli w jego rodzinnym mieście, Szarvas. Uroczystości poprzedzi msza święta celebrowana przez biskupa László Kiss-Rigó. Május 17-én (péntek) Szarvason a Szegedi Lengyel Konzulátus, a Wacław Felczak Alapítvány, a Szeged–Csanádi Püspökség, Szarvas Város Önkormányzata közreműködésével ünnepélyes keretek között szülővárosában – Szarvason – felavatják Lengyel Béla tábornok emléktábláját. Az emléktábla avatás előtt ünnepi szentmise, amelyet Kiss-Rigó László püspök fog celebrálni.

18 maja (sobota) w godz. 9.00-17.00 w X dzielnicy Budapesztu (Ihász u. 24-26) z udziałem Polaków odbywał się będzie Dzień Narodowościowy połączony z Dniem Sportu.

Május 18-án (szombat) 9.00 – 17.00-ig lengyelek részvételével Nemzetiségi Nappal egybekötött Sportnap lesz Kóbányán (X. kerület Ihász u. 24-26).

Do 18 maja przyjmowane są zapisy uczniów do Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech na rok szkolny 2019/2020. Május 18-ig lehet beiratkozni a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola 2019/2020-as tanévére.

18 maja podczas atrakcji organizowanych w związku z polonijnym Dniem Dziecka w XVIII dzielnicy Budapesztu Lokalny Ośrodek Metodyczny działający przy Ogólnokrajowej Szkole Polskiej na Węgrzech oferuje rodzicom i pociechom w wieku od 4 do 8 lat spotkanie z polskim logopedą. Będzie można wziąć udział w badaniach przesiewowych, sprawdzić, czy dzieci nie mają ukrytych problemów logopedycznych. Będzie można też zasięgnąć porady specjalisty.

X KONGRES POLONII MEDYCZNEJ III ŚWIATOWY ZJAZD LEKARZY POLSKICH

GDAŃSK, 29.05.2019 - 01.06.2019

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W X KONGRESIE POLONII MEDYCZNEJ POŁĄCZONYM Z III ŚWIATOWYM ZJAZDEM LEKARZY POLSKICH, KTÓRY ODBĘDZIE SIĘ W GDAŃSKU W DNIACH 29 MAJA – 01 CZERWCA 2019 ROKU.

PANELE I WYKŁADY ZBUDOWANE BĘDĄ WOKÓŁ WIODĄCEGO TEMATU KONGRESU: „POSTĘP TECHNICZNY W SŁUŻBIE MEDYCZYNY”.

IV ŚWIATOWY ZJAZD
INŻYNIERÓW POLSKICH

13-15 czerwca 2019

MI LESZ?

OŚRODEK DOSKONALENIA
NAUCZYCIELI
STOWARZYSZENIA „WSPÓLNOTA POLSKA”

Május 18-án a XVIII. kerületi polóniai Gyereknapi idején a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi

Iskola mellett működő Budapesti Helyi Módszertani Központ lehetővé teszi, hogy a szülők és 4-8 éves gyermekeik találkozhassanak lengyel logopédussal. Szűrő vizsgálatokon is részt lehet venni, amelyeken ki lehet deríteni, van-e a gyermeknek valamilyen logopédiai problémája. A szakembertől tanácsot is lehet kérni.

19 maja (niedziela) o godz. 10.00 w Bazylice św. Stefana w Budapeszcie z udziałem polskiego i węgierskiego duchowieństwa odbędzie się msza święta połączona z wprowadzeniem relikwii św. Jana Pawła II. Május 19-én (vasárnap) 10.00-kor a budapesti Szent István bazilikában lengyel és magyar egyházi személyek részvételével szentmise lesz, amellyel együtt elhelyezik Szent II. János Pál ereklyéjét.

19 maja w budapeszteńskim Kościele Polskim o godz. 10.30 będzie miała miejsce Pierwsza Komunia Święta, do której przystąpią polskie dzieci z tutejszej parafii polskiej.

Május 19-én a budapesti Lengyel Templomban elsőáldozás lesz, amelyen a lengyel egyházközség gyermekei vesznek részt.

Samorząd Polski w V. dzielnicy Budapesztu zaprasza na występ zespołu Pieśni i Tańca „Małe Słowianki” z Krakowa, który odbędzie się 25 maja (sobota) w godzinach popołudniowych na Placu Erzsébet w V dzielnicy Budapesztu. Zespół wystąpi w ramach odbywającego się w dniach 24-26 maja Festiwalu Śródmiejskiego w programie zespołów narodowościowych. Również podczas Festiwalu, 24 maja (piątek) w programie zespołów miast partnerskich Samorządu V dzielnicy Budapesztu, zaprezentuje się zespół rockowy z Krakowa. A Budapest V. Kerületi Lengyel Önkormányzat minden érdeklődőt szeretettel vár a krakkói „Małe Słowianki” ének- és táncgyüttes fellépésére, amely május 25-én (szombaton) kerül megrendezésre az V. kerületi Erzsébet téren. Az együttes a május 24. és 26. között megrendezendő Belvárosi Fesztivál keretében lép fel a nemzetiségek műsorában. A Fesztivál ideje alatt – május 24-én (pénteken) Budapest V. kerület testvérvárosai programjának keretében bemutatkozik egy krakkói rock együttes.

26 maja (niedziela) o godz. 10.30 w Budapeszcie rozpocznie się odpust parafialny, który rozpocznie msza święta z wprowadzeniem relikwii św. Wojciecha do tutejszego kościoła polskiego p.w. Najświętszej Maryi Panny Wspomożycielki Wiernych. Z tej okazji na polonijne świętowanie do Domu Polskiego zaprasza Stowarzyszenie Katolików Polskich p.w. św. Wojciecha.

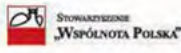
23.06 - 29.06
Zamek Dom Polonii Pułtusk
Warsztaty Muzyczne

MUSIC CAMP 2019

AGA ZARYAN - vocal
ANIA SZARMACH - vocal
PETER FRANCIS (Anglia) - vocal
WOJTEK PILICHOWSKI - bass
MARCIN BORS - produkcja
Damian Kurasz - gitara
Leszek Cichoński - gitara

KONTAKT: warsztatypultusk2019@gmail.com www.warsztatypultusk.pl

Organizator:

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Május 26-án (vasárnap) 10.30-kor Budapesten templomi búcsú lesz, amely keretében a Mindenkor Segítő Szűz Mária templomba elhozzák Szent Adalbert ereklyéjét. Ebből az alkalomból a Szent Adalbert Egyesület ünneplésre vár mindenkit a Lengyel Házba.

W dniach 31 maja (piątek) i 1 czerwca (sobota) 80 urodziny obchodził będzie Instytut Polski w Budapeszcie. 31 maja, w godzinach 16.00-22.00, odbędą się koncerty plenerowe i projekcja filmu przed Instytutem. Wydarzenia towarzyszące w Instytucie Polskim to między innymi: wystawa plakatów zaprojektowanych z okazji 80-lecia Instytutu Polskiego w Budapeszcie i wystawa Magdaleny Abakanowicz w Galerii Platan. 1 czerwca, w godzinach 11.00-15.00 – w Instytucie Polskim będą miały miejsce programy rodzinne: urodzinowa sala zabaw, Trzy kółka – trzy tysiące pomysłów: warsztaty animacji, zajęcia kreatywne, żywa lekcja historii z Legionem Wysockiego – pokaz polskiego umundurowania i uzbrojenia. Május 31-én és június 1-én (péntek és szombat) ünnepli fennállásnak 80. évfordulóját a Lengyel Intézet. Május 31-én 16.00 és 22.00 óra között koncertek és filmvetítések lesznek az Intézet előtt. A társrendezvények között lesz az évfordulóra készített plakátkiállítás, valamint Magdalena Abakanowicz munkái-

ból kiállítás lesz a Platan Galériában. Június 1-én 11.00 és 15.00 között a Lengyel Intézetben családi programok lesznek: animációs műhelyfoglalkozások, kreatív foglalkozások, élő történelemóra lesz a Wysocki Légióval, amelynek keretében lengyel egyenruhákat és katonai fegyvereket lehet látni.

(b.)

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach.

A fenti programokban bekövetkezett változásokért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Yacht Klub Polonia Skandynawia ma zaszczyt zaprosić na kolejny, Światowy Złot Polonii Żeglarskiej.

Złot odbędzie się w Kamieniu Pomorskim od 19 do 21 lipca 2019.

Zgłoszenia i zapytania proszę przekazywać na: andreas Henriksson56@gmail.com tel.: 0046708491180, Skype, WhatsApp, Messenger

Andreas Henriksson, komandor YKPS

Gotujemy razem z „Majecsko”!

Kochani!

Serdecznie zapraszamy do wspólnego gotowania!

Na półkoloniach na Budafok, (XXII dzielnica Bp.), będziecie mogli nauczyć się nie tylko piec słodkości, ale też gotować!!!

Zatem, jeśli lubisz eksperymenty w kuchni, fajną zabawę i jedzenie to zapraszamy na ostatni tydzień wakacji:

26-30 sierpnia 2019 od 8.00-16.30

W programie mamy również: zajęcia ceramiczne, wycieczkę rowerową i piknik!

Zajęcia odbywać się będą w języku polskim.

Ruszamy, jak tylko zbierze się grupa 15 dzieci.

Cena:
35.000,- Ft/dziecko;
(2.000,- Ft. zniżka na drugie dziecko w przypadku rodzeństwa)

Kontakt:
tel: +36/30/532-7313 Maja;
e-mail: majawanot@gmail.com
adres: Art Quarter Budapest, 1222 Budapest, Nagytétényi út 48-50

 STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

XII ZŁOT

MŁODZIEŻY POLONIJNEJ
ORLE GNIAZDO
POZNAŃ – ŻERKÓW
20-30 LIPCA 2019 r.

Młodzi Rodacy!

Zapraszamy Was serdecznie na XII Złot Młodzieży Polonijnej „ORLE GNIAZDO”. Tegoroczny **ZŁOT odbędzie się w Żerkowie**, ok. 40 km na południe od Poznania, w dniach **20-30 lipca 2019 r.**, pod hasłem: „**MŁODOŚCI! TY NAD POZIOMY WZLATUJ (...)**”. Zapraszamy do Polski, do kraju waszych przodków! Będziemy razem 11 dni!

polonia węgierska

**Pismo Ogólnokrajowego
Samorządu Polskiego
z kwartalnym
dodatkiem GŁOS POLONII**

**Az Országos Lengyel
Nemzetiségi Önkormányzat
lapja a GŁOS POLONII
negyedévi mellékletével**

Odpowiedzialny wydawca / Felelős kiadó:
Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala

Redaktor naczelny / Főszerkesztő &
Redaktor graficzny / Grafikai szerkesztő:
Katarzyna Desbordes-Korcsev
k.nick@gmx.net

Tłumaczenie / Fordítás:
Bóka Endre

Redakcja / Szerkesztőség:
1102 Budapest, Állomás u. 10.,
tel.: +36 1 2613479, e-mail: k.nick@gmx.net

Drukarnia / Nyomda:
Croatia Nonprofit Kft.

Edycja online / Online kiadás:
www.polonia.hu
HU ISSN: 1417-5924

O ile nie zaznaczono inaczej, wykorzystano zdjęcia autorów tekstów.
Jelen számban, amennyiben nem jelöltük másképp,
a szövegek szerzőinek fényképeit használtuk fel.

Przedsięwzięcie jest współfinansowane przez Stowarzyszenie Wspólnota Polska ze środków otrzymanych od Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

Projekt realizowany w każdym miesiącu ze środków budżetu centralnego Węgier. / Az újság kiadásáa Magyarország központi költségvetésének havi támogatásával készül.

MINISZTERELNÖKSÉG
EGYHÁZI ÉS NEMZETISÉGI KAPCSOLATOKÉRT
FELELŐS ÁLLAMTITKÁRSÁG

Prenumerata PW i GP A PW és a GP előfizetése

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2019 wynosi dla prenumeratorów: A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2019. évre:

- indywidualnych (1 egzemplarz) – 4.000 HUF/rok
- zbiorowych (5 egzemplarzy) – 20.000 HUF/rok

Płatność: przelew na konto.

Előfizetés módja: banki átutalás.

Przyjmujemy również zamówienia na numery wcześniejsze - można je zgłaszać na analogicznych warunkach.

Vállaljuk a korábbi számkra vonatkozó rendelések teljesítését – azonos feltételek mellett.

Redakcja z wdzięcznością przyjmuje także większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeżeli ich stan finansowy to umożliwiał. Wsparcie finansowe prosimy przekazywać na konto K&H:10400157-00026536-00000004. W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (wsparcie dla pisma).

A szerkesztőség hálásan elfogad nagyobb előfizetői összegeket is, úgy magánszemélyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi helyzetük lehetővé teszi.

WAŻNE ADRESY

Ogólnokrajowy Samorząd Polski na Węgrzech

Országos Lengyel Önkormányzat

1102 Budapest, Állomás u. 10
tel.: +36 1 261-17-98

olko@polonia.hu

Polski Ośrodek Kulturalno-Oświatowy

Lengyel Közművelődési Központ

1102 Budapest, Állomás u. 10
tel.: +36 1 261-17-98

adalbert@dombudapest.com

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech

Lengyel Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola

1102 Budapest, Állomás u. 10
tel.: +36 1 261-27-48

szkolpol@polonia.hu

Polski Instytut Badawczy i Muzeum

Lengyel Kutatóintézet és Múzeum

1102 Budapest, Állomás u. 10
tel.: +36 1 260-80-23

muzeum@polonia.hu

Stołeczny Samorząd Polski

Fővárosi Lengyel Önkormányzat

1054 Budapest, Akadémia u. 1-3
tel.: +36 1 332-19-79

flko@t-online.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. J. Bema na Węgrzech

Magyarországi „Bem József” Lengyel Kulturális Egyesület

1051 Budapest, Nádor u. 34.
tel.: +36 1 311-02-16

www.bem.hu

bem@bem.hu

Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha Dom Polski im. Jana Pawła II

Magyarországi Lengyel Katolikusok Szt. Adalbert Egyesülete

1103 Budapest, Óhegy u. 11
tel.: +36 1 262-69-08

www.dombudapest.com

adalbert@dombudapest.com

Stowarzyszenie Kulturalne Użyteczności Publicznej Polonia Nova

Polonia Nova Közhasznú Kulturális Egyesület

1061 Budapest, Jókai tér 1/2
www.polonianova.hu

biuro@polonianova.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny – Szkoła Polska przy Ambasadzie RP

A Lengyel Nagykövetség mellett működő Lengyel Iskola

1025 Budapest, Törökvezér út 15
tel.: +36 1 326-83-06

tel.: +36 70 701-38-47

polish_school@gazeta.pl

Polska Parafia Personalna na Węgrzech

Lengyel Perszonális Plébánia

1103 Budapest, Óhegy u. 11
tel.: +36 1 431-84-13

www.parafiabudapest.republika.pl

plebaniapl@onet.eu

Ambasada Polska w Budapeszcie

Lengyel Köztársaság Budapesti Nagykövetsége

1068 Budapest, Városligeti fasor 16
tel.: +36 1 413-82-00

www.budapest.polemb.net budapest.amb.sekretariat@msz.gov.pl

Referat Konsularny Ambasady RP

A Lengyel Köztársaság Nagykövetsége Konzuli Osztálya

1068 Budapest, Városligeti fasor 16
tel.: +36 1 413-82-08

www.budapest.polemb.net

budapest.amb.wk@msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie

Lengyel Intézet

1065 Budapest, Nagymező u. 15
tel.: +36 1 311-58-56

www.polinst.hu

info@polinst.hu

biblioteka@polinst.hu

Polonijna strona internetowa:

www.polonia.hu

Program radiowy w języku polskim:

Magazyn Polski – emisja w soboty, godz. 13.30

MR4 (fale średnie 873 kHz) i ze strony www.mediaklikk.hu

Redakcja Polska MTVA.

1037 Budapest, Kunigunda útja 64.

FONTOS CÍMEK

polonia węgierska

